

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Фінансовий менеджмент
Викладач	Коцюрба Ольга Юріївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»
Контактний телефон	+38(0522) 39-05-39
E-mail	kotsyurbaolga@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки Форма контролю: іспит Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 32 години, практичні заняття – 16 години, самостійна робота – 72 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні, але ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо здобувач володіє знаннями з фінансів, фінансів підприємств, інвестування

1. Мета і завдання дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» є формування системи знань з управління фінансами підприємств, операційною та інвестиційною діяльністю, визначення стратегії і тактики фінансового забезпечення суб'єктів господарювання.

Завдання навчальної дисципліни є:

- вивчення сутності та методологічних основ фінансового менеджменту, управління фінансовими ризиками та застосування інструментів антикризового

керування підприємством;

- набуття навичок управління грошовими потоками, прибутком, інвестиціями, активами;

- оволодіння методикою визначення вартості капіталу та з'ясування способів оптимізації його структури;

- вивченні методів оцінки фінансового стану підприємства, його потреби у фінансових коштах; методів внутрішньофірмового фінансового прогнозування і планування, управління фінансовими ризиками; застосування фінансових інструментів антикризового управління підприємствами.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Інтегральну компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність управляти фінансовими інвестиціями з позицій доходності та ризикованості, оперувати інструментарієм фондового ринку та передбачати наслідки прийнятих рішень в умовах невизначеності ринкового середовища.

Програмні результати навчання

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської

справи та страхування.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР15. Володіти навичками з управління капіталом та інвестиціями у фінансовий сектор економіки, здійснювати експертно-аналітичну оцінку інструментів фондового ринку з урахуванням світових ринкових тенденцій та кон'юнктури.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
1	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту. Сутність та етапи становлення фінансового менеджменту. Фінансовий менеджмент як наука. Етапи розвитку фінансового менеджменту. Об'єкт, предмет фінансового менеджменту. Особливості розвитку фінансового менеджменту в Україні. Функції фінансового менеджменту. Загальні, управлінські та специфічні функції. Принципи фінансового менеджменту: плановість та системність; цільова спрямованість; диверсифікованість капіталовкладень; стратегічна орієнтованість; варіативність. Стратегія і тактика фінансового менеджменту. Сутність, спільні та відмінні риси. Процес формування фінансової стратегії. Поняття про тактику фінансового управління.	9	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 3. Презентації індивідуальних завдань. 4. Пройти тест в Moodle
2	Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Поняття про систему організаційного забезпечення фінансового менеджменту. Організаційні структури фінансового управління за ієрархічною ознакою. Види організаційних структур фінансового управління за функціональною ознакою. Особливості організації фінансового управління на великих, середніх та малих підприємствах. Організація внутрішнього фінансового контролю на підприємстві. Сутність, функції, принципи та	9	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дискусія на тему: «Організаційна структура побудови системи фінансового менеджменту на підприємстві» 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань. 5. Пройти тест в Moodle

	<p>методи фінансового контролінгу. Зміст специфічних методів фінансового контролінгу.</p> <p>Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Склад зовнішніх та внутрішніх джерел інформації. Фінансова звітність: склад та сфера застосування в фінансовому менеджменті. Користувачі фінансової інформації.</p> <p>Система показників, що використовуються в фінансовому менеджменті. Характеристика показників із зовнішніх та внутрішніх джерел інформації.</p>		
3	<p>Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві.</p> <p>Сутність поняття грошових потоків. Класифікація грошових потоків. Їх характеристика. Джерела надходження та витрачання коштів.</p> <p>Поняття про інструментарій управління грошовими потоками. Політика управління грошовими потоками. Принципи і функції управління грошовими потоками.</p> <p>Методика складання Звіту про рух грошових коштів. Прямий і непрямий методи визначення чистого грошового потоку.</p> <p>Управління грошовими потоками від операційної діяльності: сутність та особливості. Порядок формування чистого грошового потоку від операційної діяльності.</p> <p>Управління грошовими потоками від інвестиційної та фінансової діяльності. Порядок формування чистого грошового потоку.</p> <p>Платіжний календар як засіб управління грошовими потоками. Призначення та техніка складання. Заходи щодо збалансованості чистого грошового потоку.</p>	9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних ситуацій 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань 5. Дискусія на тему: «Шляхи оптимізації грошових потоків підприємства» 6. Пройти тест в Moodle
4	<p>Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.</p> <p>Необхідність та інструментарій визначення вартості грошей у часі.</p> <p>Визначення майбутньої вартості грошей у часі в фінансових розрахунках. Порядок нарахування простих та складних відсотків.</p> <p>Визначення теперішньої вартості грошей у часі в фінансових розрахунках. Поняття про простий та авансовий ануїтет.</p>	9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних ситуацій та завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань. <p>Дискусія на тему: «Необхідність і значення визначення вартості грошей у часі»</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Пройти тест в Moodle
5	<p>Тема 5. Управління прибутком.</p> <p>Сутність та види прибутку. Класифікація прибутку за джерелами утворення, видами діяльності, за складом та напрямками використання.</p> <p>Організація та система управління прибутком. Поняття про організацію управління прибутком. Структура системи управління прибутком.</p> <p>Порядок формування різних видів прибутку. Визначення валового, чистого, маржинального прибутку.</p> <p>Управління формуванням прибутку. Управління формуванням доходів підприємства. Управління витратами підприємства.</p> <p>Управління використанням прибутку. Напрями використання прибутку. Капіталізація прибутку.</p> <p>Управління розподілом прибутку. Порядок розподілу прибутку.</p>	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних ситуацій та завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань. 5. Пройти тест в Moodle

6	<p>Тема 6. Управління активами. Активи як об'єкт фінансового менеджменту. Класифікація активів. Відображення активів в балансі.</p> <p>Управління оборотними активами. Управління запасами. Управління дебіторською заборгованістю. Управління грошовими коштами. Управління фінансуванням оборотних активів. Визначення оптимального розміру замовлення виробничих запасів.</p> <p>Управління необоротними активами. Класифікація необоротних активів. Політика управління необоротними активами. Форми оновлення необоротних активів. Коефіцієнтний аналіз необоротних активів.</p> <p>Оцінка ефективності управління активами. Діагностика внутрішнього середовища підприємства. Оцінка стратегії і тактики управління активами.</p>	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Практичне завдання: оцінка ефективності управління активами 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань. 5. Пройти тест в Moodle
7	<p>Тема 7. Вартість і оптимізація структури капіталу. Капітал як об'єкт фінансового менеджменту. Сутність та класифікація капіталу. Відображення капіталу у звітності. Форми капіталу.</p> <p>Управління власним капіталом підприємства. Відмінності між власним і позиковим капіталом. Фактори, що визначають якість управління власним капіталом. Політика управління власним капіталом.</p> <p>Управління позиковим капіталом підприємства. Склад та джерела формування позикового капіталу. Політика управління позиковим капіталом.</p> <p>Визначення вартості капіталу. Поняття про вартість капіталу. Визначення середньозваженої вартості капіталу.</p> <p>Оптимізація структури капіталу. Поняття про структуру капіталу. Операційний, фінансовий та комбінований леверидж. Основи теорій структури капіталу.</p>	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань. 5. Дискусія на тему: «Перешкоди на шляху розвитку небанківського фінансування діяльності підприємств» 6. Пройти тест в Moodle
8	<p>Тема 8. Управління інвестиціями. Інвестиції як об'єкт фінансового менеджменту. Сутність інвестицій. Класифікація інвестицій, джерела їх здійснення, методи фінансування.</p> <p>Управління реальними інвестиціями. Види реальних інвестицій. Джерела фінансування реальних інвестицій. Етапи управління реальними інвестиціями.</p> <p>Управління фінансовими інвестиціями. Форми фінансових інвестицій. Типи портфелів цінних паперів. Етапи управління фінансовими інвестиціями. Способи управління портфелем цінних паперів.</p> <p>Управління інвестиційними проектами. Типи інвестиційних проектів. Ефективність інвестиційних проектів: показник чистої приведеної вартості, індекс окупності інвестицій, період окупності інвестицій.</p>	11	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань 5. Пройти тест в Moodle
9	<p>Тема 9. Управління фінансовими ризиками. Сутність, види фінансових ризиків. Сутність понять ризик та фінансовий ризик. Види фінансових ризиків. Політика управління фінансовими ризиками.</p> <p>Модель управління фінансовими ризиками. Структура моделі. Ідентифікація фінансових ризиків. Оцінювання та оптимізація фінансових ризиків. Фактори впливу на фінансові ризики.</p> <p>Методи оцінки фінансових ризиків. Якісний і кількісний аналіз фінансових ризиків. Економіко-</p>	9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань 5. Пройти тест в Moodle

	статистичні, розрахунково-аналітичні, експертні та аналогові методи оцінки фінансових ризиків. Методи оптимізації фінансових ризиків: уникнення ризику; утримання ризику (в поєднанні з внутрішнім страхуванням); мінімізація ризиків (шляхом диверсифікації, лімітування, хеджування); передача ризику (тобто зовнішнє страхування)		
10	Тема 10. Аналіз фінансових звітів. Склад, зміст та принципи підготовки фінансових звітів. Поняття про фінансову звітність та принципи її формування. Склад фінансової звітності. Інформаційні потреби користувачів фінансової звітності. Мета і завдання оцінки фінансової звітності. Аналіз фінансової звітності підприємства. Методи і прийоми аналізу. Вертикальний і горизонтальний аналіз фінансової звітності. Аналіз балансу. Аналіз звіту про фінансові результати. Особливості аналізу звіту про рух грошових коштів. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Порядок розрахунку показників ліквідності, ділової активності, фінансової стійкості. Аналіз консолідованої звітності. Склад консолідованої звітності. Особливості її аналізу.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань 5. Пройти тест в Moodle
11	Тема 11. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування. Сутність фінансового прогнозування. Відмінності фінансового планування та прогнозування. Порівняльна характеристика методів фінансового прогнозування. Система фінансових планів підприємства. Завдання фінансового планування. Етапи фінансового планування. Балансовий, розрахунково-аналітичний, нормативний, коефіцієнтний методи фінансового планування та метод економіко-математичного моделювання. фінансових результатів. Фінансові плани: плановий баланс; баланс доходів і витрат; план грошових потоків та платіжний календар. Організація стратегічного фінансового планування. Поняття про фінансову стратегію. Етапи стратегічного управління фінансами. Організація поточного фінансового планування. Види поточних фінансових планів. Планування джерел фінансування. Вибір оптимальних фінансових планів. Сутність внутрішньо фірмового бюджетування. Поняття про бюджет та бюджетування. Види бюджетів та особливості їх складання.	9	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань 5. Пройти тест в Moodle
12	Тема 12. Антикризове фінансове управління підприємством. Сутність, мета, принципи антикризового фінансового управління. Поняття про фінансову кризу. Завдання антикризового управління. Система та інструментарій антикризового управління. Діагностика банкрутства підприємства. Поняття про банкрутство та його діагностику. Види неплатоспроможності, що є основою діагностики банкрутства: поточна, критична та надкритична. Ознаки фіктивного банкрутства. Моделі діагностики банкрутства. Порушення процедури банкрутства. Фінансова санація в системі антикризового управління. Поняття про санацію. Етапи організації санаційної процедури. Санаційний аудит. Структура	9	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Розв'язання практичних завдань 3. Дати відповіді на питання для самоконтролю знань 4. Презентації індивідуальних завдань. 5. Дискусія на тему: «Напрями стабілізації показників фінансового стану підприємства при загрозі банкрутства» 6. Пройти тест в Moodle

	<p>плану санації.</p> <p>Реструктуризація як елемент антикризового управління підприємством. Форми реструктуризації. Реструктуризація активів і пасивів. Напрями реорганізації.</p> <p>Оцінка ефективності антикризового управління. Критерії та показники ефективності антикризового фінансового управління. Прогнозна та фактична ефективність антикризового управління.</p>		
13	Разом	120	

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: іспит.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, участі в лекційних дискусіях, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральнотехнічному національному технічному університеті.

При контролі на лекційних та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах з доповідями-презентаціями та при підготовці індивідуальних завдань; правильність написання тестів; результати поточного опитування, розв'язання розрахункових практичних завдань.

Таблиця 1

Схема нарахування балів за видами робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів	
				I	II
Розв'язання розрахункових практичних завдань	5	2 завдання	10	5 балів	5 балів
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	2 відповіді	10	5 балів	5 балів
Доповіді-презентації на практичних	5	2 доповіді-презентації	10	5 балів	5 балів

заняттях					
Тестування	5	4 тести	20	10 балів	10 балів
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 індивідуальні завдання	10	5 балів	5 балів
Разом			60 балів	30 балів	30 балів

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- самостійність виконання завдання;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Участь в поточному опитуванні, доповідь-презентації на практичних заняттях, підготовка індивідуальних завдань оцінюється у 5 балів за:

- повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;
- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;
- знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;
- засвоєння питань програми курсу відповідно до основної та додаткової літератури.

Відповідь знижується на 1 бал, якщо не виконано дві вимоги до відповіді

на вищий бал.

Відповідь оцінюється у 0 балів за неготовність до заняття.

При виконанні тестування здобувач виконує тест з теми дисципліни, який складається з 10 тестових питань, що оцінюються в 0,5 бали кожне.

При розв'язуванні практичних задач здобувач може отримати:

5 балів – ставиться, якщо практичне завдання розв'язано вірно;

4 бали – ставиться, якщо в практичному завданні допущені незначні помилки;

3 бали – якщо завдання розв'язано вірно не менше 50% обсягу завдання;

2 бали – якщо завдання розв'язано вірно менше половини обсягу завдання;

1 бал – якщо завдання розв'язано вірно не менше 25% обсягу завдання;

0 балів - якщо завдання не виконано або виконано невірно.

Впродовж семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Для переводу підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, у семестрову оцінку за національною шкалою та в залікову оцінку за шкалою ЄКТС використовується шкала.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (екзамен)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

Рівень знань здобувачів вищої освіти за національною шкалою відповідає таким критеріям:

– «відмінно» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний

матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповіді, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– «добре» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано викладає його, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

– «задовільно» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

– «незадовільно» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, наукове мислення відсутнє, практичні навички не сформовані.

6. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. Управління фінансами підприємств : підручник: 2-ге видання, перероблене і доповнене. Київ: КНТЕУ. 2018. 791 с.

2. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.

3. Квасовський І. О., Кнейслер О.В., Ніпіаліді О.Ю. Фінансовий менеджмент: підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 478 с.

4. Сороківська М.В., Юсипович О.І. Фінансовий менеджмент: (математичний інструментарій): навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 281 с

5. Тридід О.М. , Азаренкова Г.М., Біломістний О.М., Орехова К.В. Фінансовий менеджмент у запитаннях та відповідях : навчальний посібник. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 382 с.

Додаткові:

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.

2. Васківська К.В., Сич О.А. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів : Галич- Прес, 2017. 233с.

3. Вахович І.М., Дорош В.Ю., Диль Х.М., Забедюк М.С. та 13 інших. Функціональні аспекти фінансового менеджменту як інструменту управління економічними системами : монографія. Луцьк : Відділ іміджу та промоції Луцького НТУ. 2021. 210 с.

4. Дема Д.І., Дорохова Л.М., Віленчук Л. М. та ін. Фінансовий менеджмент : підручник. Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 320 с

5. Жебка В.В., Антонова О.М., Урікова О.М. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Логос, 2017. 312 с.

6. Загірняк Д., Данилко В., Іщенко С., Лига Д. Стратегічна стійкість в умовах глобалізації економіки як антикризовий інструмент. Вісник національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (Економічні науки). Харків: ХПІ, № 3. 2020. С. 95-101.

7. Загірняк Д.М., Глухова В.І., Кравченко Х.В. Діяльність комунальних підприємств і їх фінансове забезпечення в умовах децентралізації. Ефективна економіка. 2021. №1.

8. Лапіна І. С., Гончаренко О. М. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. за заг. ред. І. С. Лапіної. Одеса: Атлант, 2016. 313 с. Бігдан І.А., Лачкова Л.І., Лачкова В.М. та ін. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Харків: ХДУХТ, 2017. 202 с.

9. Сибірцев В. В., Кравченко В. П., Подплетній В. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансами в сучасних умовах розвитку. *Академічні візії*. 2023. Вип.24. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/670>

10. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. 3-ге вид., стер. Затверджено МОН. Київ: Знання, 2015. 535 с.

11. Циба Т.Є., Саленко О.Ф., Сокур М.І., Загірняк Д.М. Фінансова складова корпоративного управління. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кременчук: Вид. ПП Щербатих О.В., 2008. 204 с.

12. Trunina I., Zagirniak D., Pryakhina K., Bezugla T. Procedure of diagnostics of the personnel sustainability of the enterprise. *Problems and Perspectives in Management*. Symy, № 2, 2020. С. 382-395.

13. Trunina I., Kushal I., Zagirniak D. An imitation model of the financial-economic mechanism of taking strategic decisions at the enterprise. *Proceedings IES2018 Innovative Economic Symposium 2018*. Beijing, China, 2018. SHS Web of Conferences 61, 01027 (2019) IES2018.

14. Brigham E., Ehrhardt M.. *Financial Management: Theory & Practice* 16th Editio. Cengage Learning, 2020. 1186 p.

Законодавчі та нормативні документи:

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

2. Інструкція про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів: Постанова НБУ №7 від 02.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v00075-00-19>

3. Кодекс України з процедур банкрутства : Закон України від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>.

4. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств : затв. Наказом М-ва економіки України від 06.09.2006 № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0290665-06>.

5. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

6. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] / Закон України № 2121- III від 07.12.2000 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>

7. Про затвердження порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки : Наказ М-ва економічного розвитку і торгівлі України від 02.03.2015 № 205. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0300-15>.

8. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n584>

9. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 № 723/97-ВР. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80#Text>

10. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>

5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Світового банку. URL: <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>

7. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua>

8. Офіційний сайт. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.ua>

9. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: <http://www.uaib.com.ua/>.

10. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>

11. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>

12. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua>

13. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Рюрік».

URL: <http://rurik.com.ua/main-definitions.html>.

14. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Кредитрейтинг». URL: <http://www.credit-rating.ua/ua/about-rating/terms/>

12. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://www.ufin.com.ua/shkala-kred-reit.htm>

15. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Протокол №1 від 29 серпня 2024 р.